

Ordföranden har ordet

Tänk, bara en enkel snuva, den banalaste lilla bacill, kan fördunkla all tillvarons glädje, och allt skönt som på jorden är till. De väldiga mästarnas tavlor, de stora geniernas dikt, ja hela den rika kulturen, blir plötsligt av mindre vikt. (Alf Henrikson)

Karantän

Idag lär de flesta känna till vad begreppet karantän innebär. Men varifrån kommer ordet? Vad betyder det? Karin Lodin, läkare och PhD, Karolinska institutet, har undersökt historien.

Under våren 2020 har mer än hälften av jordens befolkning tvingats uppleva restriktioner i sin rörelsefrihet i samband med den aktuella covid-19-pandemin. I massmedierna möts vi dagligen av begrepp som "hemkarantän" och "självisolering". Även om de flesta av oss aldrig upplevt något liknande tidigare så är varken isolering eller karantän något nytt.

Idén att skilja sjuka personer från friska har funnits mycket länge. Redan i Gamla testamentet (tredje Mosebok, kapitel 13) står att läsa att patienter med misstänkt lepra skulle hållas inlåsta av prästen i sju dagar. Kvarstod lepramisstanken fick man förbli inlåst i ytterligare sju dagar för att därefter genomgå en ny bedömning. Patienten förklarades då som ren eller oren. De rena fick återvända till staden. För den orene gällde då Bibelns ord: "Han skall bo avskild; utanför lägret skall han hava sin bostad." Ordet *karantän* existerade ännu inte, men syftet med åtgärden att isolera patienten kunde knappast ha formulerats tydligare.

De första försöken till karantänliknande åtgärder dök inte upp förrän långt senare, och då i samband med en annan pandemi: pesten. Pesten anlände till Europa år 1347 och beräknas ha utplånat mer än 30 % av kontinentens invånare.

Då liksom nu drabbades Italien tidigt och brutalt av sjukdomen. Detta ledde till att furstar och despoter införde flera extrema åtgärder för att minimera smittspridningen. En av maktavarna i Norditalien, deklarerade i att "alla personer med pestsmitta skulle föras ut ur staden till omkringliggande fält för att där dö eller återhämta sig". Den som vårdade en patient med pest var därefter tvingad att hålla sig ifrån pestsmittade människor i 10 dagar innan han eller hon fick träffa andra människor igen. Man riskerade annars att få sina -

ägodelar konfiskerade och att levande brännas till döds. Även denna åtgärd får nog betraktas som tydlig.

År 1383 bestämdes att isoleringsperioden skulle förlängas till 40 dagar. Perioden fick namnet *quarantino* efter *quaranta* som betyder fyrtio på italienska. Det är detta som gett upphovet till vårt svenska ord *karantän*. Orsaken till att perioden blev just 40 dagar är okänd, men det har spekulerats i att siffran 40 associerats till flera bibliska händelser, som längden på syndafloden, Moses tid på berget Sinai och Jesus tid i öknen. Oavsett hur tidsperioden 40 dagar uppstod har begreppet *karantän* levt kvar sedan dess, även om reglerna och inte minst straffen för regelbrott modifierats en del under de drygt 600 år som förflutit sedan dess tillkomst.

Corona Jönköping

En positiv effekt med corona pandemin är att fler och fler inser vikten av ett tryggt och säkert äldreboende. Äldrevården och ensamhet hos äldre har hamnat i fokus. Det ser ut som att just de områdena kommer att få rejäla resurstillskott de närmaste åren. Mer personal och bättre utbildning. Den växande ensamheten är svårast att göra något åt. Den löses inte bara med mer personal. Det krävs att vi alla hjälps åt, och vi pensionärsföreningar kan säkert göra stor nytta när det lugnar sig med smittorisk. Vår distriktsordförande, Kjell Lindström, har ansökt om pengar från Allmänna Arvsfonden för ett treårigt projekt. Ansökan har nyligen beviljats, vilket innebär att Maria på distriktskansliet kan arbeta en stor del av sin tid med projektet. Det blir en fantastisk möjlighet att hjälpa äldre och en jättebra PR för länets pensionärsorganisationer. Vi i SPF Seniorena Jönköping Öster kommer att starta upp en verksamhet till hösten då vi ringer upp medlemmar för att prata lite och höra hur de mår. I föreningen finns 370 medlemmar och vi behöver alltså hjälp av dig med att ringa. Vi gör i ordning listor med namn och telefonnummer. Jag tror inte det behöver vara så betungande Det kanske blir 5-10 samtal/person, beroende på hur många som ställer upp, och din hjälp skulle betyda så mycket! Vi återkommer med mer information om detta, men fundera på om du kan hjälpa till. Hör av dig till mig eller Lilian Mattsson (kontaktuppgifter: se nästa sida).

Som ni säkert sett, har vi haft lite utomhusaktiviteter under juni: gympa, promenader, fikaträffar och bangolf. Dessa fortsätter under sommaren så länge vädret tillåter.

Trevlig fortsättning på sommaren och hoppas att vi snart kan träffas igen.

Göran Viklander
ordförande

Avsändare:
SPF Seniorerna Jönköping Öster
c/o Lindgården
Ringvägen 1
554 54 Jönköping

www.spfseniorena.se/jonkopingoster
facebook <https://www.facebook.com/www.spfoster>
Ordförande: Göran Viklander

VÄLKOMMEN TILL SPF SENIORERNA JÖNKÖPING ÖSTER!

PROGRAM

Vi fortsätter med utomhusaktiviteterna tills vidare så länge vädret tillåter.
Ingen anmälan utan bara kom!

Utegympa

varje måndag

10.00 Samling i parken bakom buss-
hållplatsen mitt emot
Jönköpings Kolgrill (före detta
Tenniskiosken)

Boule

varje tisdag från och med 14 juli

14.30 Samling utanför Rosenlunds
Vårdcentrum
Ta med fikakorg

Fikaträffar

varje onsdag

14.30 Rosariet, ta med kaffekorg

Bangolf

varje torsdag

10.30 samling vid Golfbanan i
Liljeholmsparken
Var och en betalar för sig

Vid regn ställs utomhusaktiviteterna in.

Kontaktuppgifter:

Om du har några frågor eller förslag
eller annat som du vill framföra till
styrelsen, kontakta
Göran Viklander, 073-814 07 13,
goran.viklander@gmail.com
eller
Lilian Mattsson, 0702-70 17 16,
lilian-mattsson@hotmail.com

Utomhusaktiviteter

För att bryta tristessen för oss 70-plussare har SPF Seniorerna Öster genomfört utomhusaktiviteter varje vecka sedan början av juni: bangolf i Liljeholmsparken, promenader runt Rocksjön med fika, utomhusgympa i Liljeholmsparken samt fikaträffar i John Bauerparken och Rosariet. Dessutom har bokcirkeln haft några sommarträffar efter vårens inställda möten. Aktiviteterna har samlat varierande antal deltagare och alla har varit mycket nöjda framför allt med att kunna umgås igen även om det måst ske med ett visst fysiskt avstånd. Och vädergudarna har ju också bjudit på fantastiskt sommarväder sånär som på någon enstaka gång då vi tvingats ställa in.

Aktiviteterna fortsätter sommaren ut så länge vädret tillåter. **VÄLKOMMEN!**

Bangolf och fikaträff i Rosariet

Bokcirkel

E-post??

Du som får Östanfläkten med vanlig post har inte anmält någon e-postadress till oss. Men om du har e-postadress kan vi nå dig med information om nysatta programpunkter och annat av vikt, så ring Greta, 070-623 65 95, eller Britt-Marie, 070-635 20 40, och meddela din e-postadress!

Om du inte har någon e-post, kommer du naturligtvis även i fortsättningen att få Östanfläkten med vanlig post.